

Ngày 9 tháng 2 năm 2019

HSBC: Những cơn gió ngược trên toàn cầu - lực đẩy cho hội nhập ASEAN năm 2019

Những nguy cơ tiềm ẩn của bất ổn kinh tế vĩ mô làm chậm lại kinh tế toàn cầu có thể trở thành đòn bẩy giúp ASEAN đẩy nhanh tiến trình cải cách mạnh mẽ hơn nữa trong năm 2019.

Là nước chủ tịch ASEAN năm 2019, với chủ đề chính thức “Thúc đẩy quan hệ đối tác vì sự bền vững”, Thái Lan đã đặt ra một tinh thần tích cực chung cho khu vực, đề cao một số lĩnh vực cần tập trung phát triển.¹

Ông Phạm Hồng Hải, Tổng Giám đốc Ngân hàng HSBC Việt Nam cho biết, “Năm 2019 đã bắt đầu như một năm chịu ảnh hưởng của nhiều yếu tố bất ổn khi các thị trường đang dự báo Fed sẽ tiếp tục chính sách thắt chặt, liệu UK có đạt được một thỏa thuận về Brexit hay không, các doanh nghiệp chịu ảnh hưởng từ bất ổn về các loại thuế thương mại, và giá dầu có tiếp tục biến động.”

“Trong bối cảnh những bất ổn này, ASEAN tiếp tục duy trì là một trong các khu vực cởi mở và lạc quan nhất trên thế giới và trong năm 2019 khu vực ASEAN có cơ hội tiếp tục phát huy thế mạnh này bằng việc tiếp tục đẩy mạnh cải cách và tăng cường mở rộng tự do thương mại.”

Một số lĩnh vực như bên dưới, theo ngân hàng HSBC, là các lĩnh vực cần tập trung trong năm 2019.

Tăng cường dòng chảy thương mại nội khối để bù đắp thương mại toàn cầu đi xuống

Các nền kinh tế ASEAN có thể cải thiện phần nào tình hình thương mại đi xuống nếu sự dịch chuyển chuỗi cung ứng từ Trung Quốc, Mỹ và Hàn Quốc sang Đông Nam Á diễn ra. Việc tăng cường hỗ trợ các dòng chảy hàng hóa và dịch vụ trong nội khối ASEAN diễn ra thuận lợi sẽ khiến cho xu hướng dịch chuyển này diễn ra sâu rộng hơn.

Việt Nam với lợi thế cạnh tranh trong lĩnh vực sản xuất ngày càng tăng trở thành thị trường có thể hưởng lợi nhiều nhất từ sự dịch chuyển thương mại đến từ căng thẳng thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc. Theo báo cáo từ Khối Nghiên cứu Kinh

¹ <https://www.bangkokpost.com/business/news/1586378/trade-department-pushes-12-priorities-for-asean-chair>

tế Tập đoàn HSBC quý I năm 2019, giả sử một nền kinh tế khu vực châu Á nắm bắt được 1% lượng xuất khẩu của Trung Quốc vào Mỹ hay 1% lượng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Trung Quốc, GDP của thị trường đó sẽ tăng đáng kể - và Việt Nam là quốc gia đứng đầu trong các thị trường với tiềm năng tăng trưởng tăng tới 1,2%. Đây là lợi thế mà Việt Nam có thể tận dụng để đẩy mạnh hơn nữa dòng chảy thương mại trong nội khối ASEAN.

Một số bước tiến quan trọng đã được thực hiện:

- Việc triển khai cơ chế Tự chứng nhận xuất xứ trong khối ASEAN cho phép các nhà xuất khẩu đủ điều kiện được tự chứng nhận xuất xứ trên hóa đơn thương mại cho hàng xuất khẩu của họ.²
- Cơ chế một cửa ASEAN (ASEAN Single Window) được triển khai tại Indonesia, Malaysia, Thái Lan và Singapore vào đầu năm 2018 – cho phép số hóa các hồ sơ chứng từ thương mại trao đổi trong nội khối – đồng nghĩa với việc các dòng chảy hàng hóa giữa các thị trường sẽ giảm từ 5-10 ngày xuống còn một ngày.³

Nhưng vẫn còn nhiều việc phải làm để đẩy nhanh hơn nữa dòng chảy hàng hóa và dịch vụ giữa các thị trường ASEAN, bao gồm việc triển khai cơ chế một cửa ASEAN đến tất cả các thị trường trong khối, chuẩn hóa chi phí và thời gian thực hiện các thủ tục hải quan giữa các nước Đông Nam Á và cho phép sự dịch chuyển thuận tiện hơn nữa của các chuyên gia giữa các thị trường trong khu vực.

Thu hút hơn nữa đầu tư từ nước ngoài

Đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) vào Đông Nam Á đã làm dịu hậu khủng hoảng tài chính toàn cầu, nhưng nguồn vốn cần được hướng nhiều hơn nữa vào các thị trường như Thái Lan, Indonesia hoặc Philippines nơi chuỗi cung ứng được kỳ vọng sẽ phát triển trong tương lai.⁴

Đòn bẩy giúp thu hút đầu tư vào ASEAN rộng rãi hơn nữa rất rõ ràng: chi phí sản xuất hợp lý, tính ổn định của các thể chế, cải thiện công nghệ, hàng rào thuế quan cho các sản phẩm đầu vào giảm, và kỹ năng lao động đang dần nâng cao.

Đối với Việt Nam, với nền tảng vững chắc của một nền kinh tế ủng hộ tự do thương mại và tăng trưởng mạnh, Việt Nam tiếp tục duy trì là điểm đến đầu tư thu hút cho các doanh nghiệp quốc tế. Theo báo cáo từ Bộ Kế hoạch và Đầu tư, tổng lượng vốn đầu tư nước ngoài vào Việt Nam năm 2018 đạt 35,46 tỉ đô la Mỹ, với tổng vốn giải ngân tăng 9,1% đạt 19,1 tỉ đô la Mỹ làm cho năm 2018 trở thành năm thứ sáu liên tiếp Việt Nam thu hút được lượng vốn đầu tư nước ngoài cao kỷ lục.

---

² <https://www.businesstimes.com.sg/government-economy/asean-services-providers-exporters-to-gain-from-two-accords-signed-at-asean>

³ <http://asw.asean.org/>

⁴ HSBC Global Research: ASEAN Perspectives, 28 August 2018

Các hiệp định tự do thương mại sẽ là một trong những yếu tố giúp đẩy mạnh hơn nữa sức hút đầu tư từ Đông Nam Á:

- Thu hút thêm thành viên mới tham gia Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) vừa được ký kết
- Thông qua các hiệp định mới như Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) và hiệp định tự do thương mại ASEAN và Liên minh châu Âu
- Nâng cao các hiệp định thương mại hiện tại như trường hợp của Hồng Kông và Trung Quốc

Đầu tư vào kinh tế kỹ thuật số

Cải thiện kết nối kỹ thuật số và đầu tư vào không gian kỹ thuật số của ASEAN nhằm hỗ trợ lượng người tiêu dùng đang tăng trưởng nhanh trong khu vực có thể tạo nền tảng vững chắc cho tiềm năng tăng trưởng chuỗi cung ứng của ASEAN đồng thời tạo sức hấp dẫn thu hút các công ty đa quốc gia và các nhà đầu tư nước ngoài.

Kế hoạch tổng thể cho Kết nối ASEAN đến năm 2025 (ASEAN Connectivity 2025) cho thấy công nghệ mới và kinh tế mạng có thể đem lại tác động về lợi ích kinh tế gia tăng cho ASEAN vào khoảng 220-650 tỉ đô la Mỹ cho tới năm 2030.⁵

Các thành viên ASEAN đã ký kết Hiệp định Thương mại điện tử ASEAN vào tháng 11; tuy nhiên, việc chuyển đổi hiệp định này thành những hành động cụ thể là hết sức quan trọng, bao gồm:

- Phát triển cơ sở hạ tầng thanh toán điện tử tầm khu vực
- Hỗ trợ sự dịch chuyển của các doanh nghiệp giữa các thị trường
- Hợp tác trong vấn đề an ninh mạng nhằm tạo niềm tin cho người tiêu dùng và các chính phủ

Hướng đến một ASEAN bền vững

Dường như thách thức lớn nhất cho ASEAN sẽ đến từ các yếu tố tự nhiên hơn là từ những sự kiện do con người tạo ra do Đông Nam Á là một trong những khu vực nhạy cảm nhất với các vấn đề thiên tai trên thế giới. Điều này sẽ còn tồi tệ hơn trong bối cảnh biến đổi khí hậu diễn ra trong những năm gần đây. Ngoài yếu tố về thiên nhiên, quá trình đô thị hóa đồng nghĩa với việc đến năm 2030 trong khu vực Đông Nam Á có khoảng hơn 100 triệu người sẽ chuyển đến thành thị, tạo ra nhiều áp lực lên các nguồn lực như thực phẩm, sức khỏe, và cơ sở hạ tầng.⁶ Đây cũng sẽ là vấn đề của Việt Nam với khoảng 15 triệu người chuyển tới thành thị vào năm 2030, chiếm khoảng 16% dân số, theo ước tính của Liên Hiệp Quốc¹.

Các lĩnh vực cần tập trung để hướng đến một ASEAN bền vững hơn bao gồm:

---

⁵ Master Plan on ASEAN Connectivity 2025, p.48.

⁶ <https://www.straitstimes.com/opinion/south-east-asia-is-getting-smart-with-urbanisation>

- Phát triển các chuẩn mực và cơ chế ưu đãi ở tầm khu vực (như hỗ trợ chi phí tư vấn dịch vụ ngân hàng và tư vấn luật để thúc đẩy các khoản vay hay trái phiếu xanh) giúp tăng tính hiệu quả về chi phí và từ đó tăng sức hút của các công cụ tài chính này đối với doanh nghiệp.
- Khởi động chuyển đổi Mạng lưới Thành phố Thông minh (ASEAN Smart Cities Network) – được giới thiệu vào tháng 4 năm 2018 – từ khái niệm thành các dự án cụ thể tại 26 thành phố thí điểm⁷
- Làm việc với Trung Quốc, Mỹ, châu Âu và Nhật Bản – các quốc gia đã nhắm đến Đông Nam Á cho các chương trình phát triển bền vững tương ứng của họ - nhằm thúc đẩy các dự án cơ sở hạ tầng minh bạch với sự tham gia của các ngân hàng, từ đó tạo ra nhu cầu thương mại và dẫn tới các khoản vay hiệu quả.⁸

Ông Hải cho biết: “Rõ ràng, các nhà hoạch định chính sách ASEAN có rất nhiều ưu tiên cần thực hiện trong năm nay và việc tiếp tục hội nhập khu vực là yếu tố trọng yếu nhằm ứng phó lại các thách thức mang tính toàn cầu trong năm 2019. Các doanh nghiệp đang trông chờ những hành động phát triển cụ thể nhằm giúp dòng chảy thương mại nội khối diễn ra dễ dàng hơn, khuyến khích đầu tư quốc tế và tạo một tương lai vững bền. Do vậy, việc đạt được nhiều cải cách, hội nhập, và mở cửa trong năm 2019 sẽ giúp khu vực hiện thực hóa dòng chảy thương mại và tự bảo vệ mình khỏi các rủi ro từ những biến động trên toàn cầu đang nhiều khả năng diễn ra trong những năm tới.

Việt Nam đã đạt được những lợi thế đáng ghi nhận từ một nền kinh tế tăng trưởng nhanh cùng với những chính sách hỗ trợ phát triển của Chính Phủ. Chúng ta cần tiếp tục phát huy lợi thế này để có thể hội nhập sâu hơn nữa vào khu vực và tận dụng được nhiều lợi ích đến từ cơ hội toàn cầu hóa.”

ends/more

Thông tin báo chí vui lòng liên hệ

Mai Phan Tố Uyên

+84 904226389

uyenmai@hsbc.com.vn

Ghi chú cho Ban Biên Tập

Tập đoàn HSBC

HSBC Holdings plc, công ty mẹ của Tập đoàn HSBC, có trụ sở chính tại London. Tập đoàn phục vụ cho các khách hàng thông qua hơn 3.800 văn phòng tại 66 quốc gia và vùng lãnh thổ ở châu Á, châu Âu, Bắc Mỹ và châu Mỹ La-tinh, Trung Đông và Bắc Phi. Với tài sản trị giá 2.603 tỷ đô la Mỹ tính đến ngày 30 tháng 9 năm 2018, Tập đoàn HSBC là một trong những tổ chức ngân hàng và dịch vụ tài chính lớn nhất trên thế giới.

Ngân hàng TNHH một thành viên HSBC (Việt Nam)

⁷ The ASEAN Smart City Network an initiative agreed by all ASEAN member states in April 2019 involving 26 South-east Asian pilot cities which will look to develop smart, urban planning solutions

⁸ <https://asia.nikkei.com/Politics/International-Relations/Japan-and-EU-to-jointly-fund-3rd-country-infrastructure>

Ngân hàng HSBC có mặt tại Việt Nam trên 140 năm. Ngân hàng mở văn phòng đầu tiên ở Sài Gòn (nay là Thành phố Hồ Chí Minh) vào năm 1870. Tháng 1 năm 2009, HSBC là ngân hàng nước ngoài đầu tiên thành lập ngân hàng 100% vốn nước ngoài với tên gọi Ngân hàng TNHH một thành viên HSBC (Việt Nam). Hiện tại, mạng lưới hoạt động của ngân hàng bao gồm hai chi nhánh và năm phòng giao dịch tại TP. Hồ Chí Minh, một chi nhánh và bốn phòng giao dịch tại Hà Nội, hai chi nhánh tại Bình Dương và Đà Nẵng. HSBC hiện là một trong những ngân hàng nước ngoài lớn nhất tại Việt Nam xét về vốn, cơ cấu sản phẩm, và số lượng khách hàng.

ends/all

ⁱ UN World Urbanisation Prospects, 2018 update: <https://esa.un.org/unpd/wup/> and <https://esa.un.org/unpd/wup/Download/>